

Granskning av delårsrapport 2021 samt löpande redovisning och intern kontroll i redovisningsrutiner

Gästrik Rådningstjänst

Projektledare Cecilia Axelsson

Projektmedarbetare Casper Wessén och Hanna Dahlin

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gästrikre Räddningstjänstförbund översiktligt granskat förbundets delårsrapport för perioden 2021-01-01 – 2021-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2021.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning per revisionsfråga:

Revisionsfråga	Bedömning	
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	Ja Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten för Gästrikre Räddningstjänst inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.	
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	Delvis 1 av 3 finansiella mål prognostiseras att uppfyllas, resterande 2 finansiella mål prognostiseras att inte uppfyllas. 4 av 10 verksamhetsmål prognostiseras att uppfyllas, 4 verksamhetsmål prognostiseras att delvis uppfyllas och för 2 verksamhetsmål lämnas ingen prognos för helåret. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara inte delvis förenligt med fastställda mål för 2021.	

PwC har även på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat förbundets löpande redovisning och interna kontroll. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2021. I granskningen har det inte kommit fram några omständigheter som visar på att förbundet inte har fortsatt god intern kontroll i ekonomifunktionen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund - delårsrapport	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Bakgrund - löpande redovisning och intern kontroll	4
Granskningsresultat	5
Lagens krav och god redovisningssed	5
lakttagelser	5
Bedömning	5
God ekonomisk hushållning	5
lakttagelser	5
Bedömning	6
Lagens krav och god redovisningssed	6
lakttagelser	6
Bedömning	7
Rekommendationer	8

Inledning

Bakgrund - delårsrapport

Fullmäktige i respektive medlemskommun ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till respektive medlemskommuns fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av förbundets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Revisionsobjekt är direktionen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Vårt ansvar är att granska delårsrapporten utifrån god sed.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Revisionskriterier

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2021-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,
- Hur förbundet redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god redovisningssed i övrigt har. Detta PM är skrivet i avvikelseform och omfattar våra mest väsentliga iakttagelser och bedömningar.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av direktionen 2021-09-24 och överlämnas därefter till respektive medlemskommuns fullmäktige.

Bakgrund - löpande redovisning och intern kontroll

Granskningen av löpande redovisning och intern kontroll i redovisningsrutinerna syftar till att bedöma direktionens förvaltning av verksamheten. I direktionens förvaltning ingår att uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på förbundets ekonomiska ställning samt ta hand om den ekonomiska förvaltningen. För att uppfylla denna skyldighet bör det finnas god intern kontroll vilket innebär interna rutiner och kontrollåtgärder.

Granskningen omfattar främst följande områden:

- Genomgång av direktionsprotokoll
- Bedömning av den interna kontrollen i väsentliga rutiner
- Granskning av löpande redovisning, avstämningar och LKBR's regler, attester mm
- Granskning av redovisning av källskatter och sociala avgifter, betalning och redovisning till Skatteverket
- Granskning av redovisning av moms, betalning och redovisning till Skatteverket
- System för planering och kontroll, löpande resultatuppföljning
- Granskning av försäkringsskydd

Granskningen av löpande redovisning och intern kontroll i redovisningsrutinerna har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV) samt ISA i tillämpliga delar. Detta PM är skrivet i avvikelseform och omfattar våra mest väsentliga iakttagelser och bedömningar.

Sakgranskning av rapport

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och economicontroller.

Granskningsresultat

Lagens krav och god redovisningssed

lakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till -6,9 mnkr. Direktionen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till respektive medlemskommuns fullmäktige.

Av redovisningsprinciperna framgår att förbundet inte har använt samma redovisningsprinciper som i den senaste årsredovisningen gällande redovisning av förbundets pensionsförpliktelser. Avvikelsen sker mot bakgrund av att förbundet, med stöd av 4 kap 4§ LKBR, anser det vara förenligt med kravet på en rättvisande bild av förbundets pensionskostnader under löpande år.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. I och med årets prognostiserade balanskravsresultat om -9,0 mnkr, motsvarande prognostiserat resultat, förväntas inte förbundet redovisa en ekonomi i balans för år 2021.

Enligt kommunallagen (11 kap 12§) ska ett negativt balanskravsresultat återställas under de tre närmast följande åren. Däremot får respektive fullmäktige besluta att en reglering inte ska göras om det finns synnerliga skäl (11 kap 13§). Vid 2021 års utgång prognostiseras ett ackumulerat negativt balanskravsresultat att återställa inom tre år om 13,9 mnkr. Av delårsrapporten framgår att det ackumulerade negativa balanskravsresultatet ska återställas i kommande budgetprocesser.

Trots redovisat underskott för perioden konstaterar vi att förbundets egna kapital per augusti 2021 är positivt och uppgår till 13,9 mnkr. Utifrån prognostiserat underskott, som framgår ovan, för helåret kommer det egna kapitalet vid årets slut att vara lägre men fortsatt positivt.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten för Gästrikre Räddningstjänst inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2021.

God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Mål

Förbundets målstyrning utgår från handlingsprogrammet 2020-2023 samt tre inriktningsmål; effektiv organisation, hållbar organisation och attraktiv arbetsgivare.

Direktionen har fastställt en verksamhetsplan för 2021 där inriktningsmålen har brutits ned till 11 verksamhetsmål formulerade enligt SMART-modellen. Ett av dessa verksamhetsmål utgör efterlevnad av förbundets tre finansiella mål.

I delårsrapporten görs en avstämning mot årsprognosen avseende förbundets finansiella och verksamhetsmässiga mål som fastställts i verksamhetsplanen 2021. Redovisningen sker i tabellform där bedömning av målanalysen åskådliggörs med hjälp av färger (grönt=uppfylls, gult=uppfylls delvis, rött=uppfylls ej, sträck=prognos saknas/målet ej mätbart). Till varje mål lämnas även kommentarer.

Av redovisningen framgår att ett av tre finansiella mål är uppnådda för perioden. Vidare framgår att direktionens samlade bedömning är att de finansiella målen prognostiseras att ej uppfylls för helåret.

Av redovisningen framgår att fyra av tio verksamhetsmål prognostiseras att uppfyllas och fyra av tio verksamhetsmål att delvis uppfyllas. För resterande två av tio verksamhetsmål lämnas ingen prognos för helåret.

I vår granskning kan vi konstatera att det i verksamhetsplanen inte har tydliggjorts vilka av förbundets verksamhetsmål som har koppling till god ekonomisk hushållning, och det framgår heller inte i delårsrapporten vilken koppling som finns.

Bedömning

Vi bedömer att målet kring årets resultat inte kommer att uppnås för helåret. Vi kan däremot inte göra någon bedömning av måluppfyllelsen för helåret avseende soliditet och investeringar, delvis på grund av att balansräkningen inte prognostiseras för helåret. Men grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara inte förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt för 2021.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt för 2021.

Löpande redovisning och intern kontroll i redovisningsrutiner

lakttagelser

Vid vår granskning av löpande redovisning och intern kontroll för räkenskapsåret 2020 har följande noterats:

- Från 1 januari 2020 hanteras förbundets lönehantering och löneutbetalning av Gävle kommuns HR-service. Avtal finns upprättat mellan parterna som reglerar parternas ansvar i de olika delprocesserna inom lönehanteringen. Av avtalet framgår bland annat att förbundet ansvarar för att indata till lön är kontrollerad och attesterad inför löneöverföring. Förbundets kontroll av indata sker enligt uppgift genom att en rutin

har införts där respektive chef senast den 10:e varje månad kontrollerar att lönen för sina medarbetare ser rimlig ut. Denna kontroll sker i Personec P.

HR-service ansvar enligt avtal omfattar bland annat att genomföra kontroller och korrigeringar inför slutlig lönekörning enligt rutinbeskrivning, verkställa lön samt skapa bankfil och fil för inläsning i Agresso.

När lönen är körd får förbundet ett mail från HR-service med uppgift om hur mycket lönesumman att utbetala uppgår till. Vid granskningen har framkommit att en nettolönelista som underlag för utbetald lönesumma går att ta ut men först efter det att lönen har blivit verkställd.

I samband med 2020 års revision noterades ett antal differenser och ombokningar i redovisningen kopplat till lönekostnader och uppbokade personalskulder. Utredning av differenserna gjordes och förbundet konstaterade att rätt belopp har redovisats till Skatteverket. Vid uppföljning med förbundet i september 2021 framkommer att det fortfarande förekommer differenser i redovisningen men att rätt belopp redovisas till Skatteverket. Vi har noterat att det månatligen sker en del omföringar mellan verksamheterna i internredovisningen gällande kostnader för löner och sociala avgifter.

Vi har fått information om att förbundet har haft ett antal avstämningsmöten under året med HR-service kring lönehanteringen, vilket vi ser som positivt.

- Det finns fungerande rutiner för avstämningar av väsentliga balanskonton.
- Genomgång av rutiner för hantering av leverantörsfakturor och fakturering visar på att fortsatt goda rutiner finns.
- Löpande bokföringen bedöms fungera i enlighet med LKBR's krav.
- Redovisning av moms samt sociala avgifter och källskatt fungerar bra, och redovisning och betalning till Skatteverket sker i rätt tid.
- Förbundets system för planering och kontroll bedöms vara tillräcklig.

Bedömning

Lönerna utgör en stor kostnadspost för förbundet och det är väsentligt att säkerställa att det finns en god intern kontroll gällande löneprocessen. Förbundsdirektionen har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen och i det ingår att säkerställa att lönehanteringen och löneutbetalningen fungerar som avsett och att säkerställa att kontroller av löner utförs innan de blir definitiva och utbetalda. Som en del i detta ingår att ha en fortsatt dialog och samverka med HR-service kring internkontrollarbetet gällande förbundets lönehantering.

I granskningen har det inte kommit fram några omständigheter i övrigt som visar på att förbundet inte har fortsatt god intern kontroll i ekonomifunktionen.

Rekommendationer

Vi rekommenderar direktionen att:

- Se över verksamhetsmålen kopplade till god ekonomisk hushållning så att en tydligare uppföljning kopplat till god ekonomisk hushållning föreligger. När verksamhetsmål beslutas bör det framgå hur dessa mål förhåller sig till kraven på god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunallagens intentioner. Dessa mål för god ekonomisk hushållning har revisionen till uppgift att bedöma inom ramen för sin bedömning av delårsrapporten. Den rekommendation vi lämnar syftar till att underlätta revisionens bedömning av mål för god ekonomisk hushållning.
- Ha en fortsatt dialog och samverkan med HR-service kring internkontrollarbetet gällande förbundets lönehantering. Detta för att bland annat tillse att förutsättningar finns för förbundet, att i möjligaste mån, utföra kontroller av löner innan de blir definitiva och utbetalda.

2021-10-06

Cecilia Axelsson

David Hansen

Uppdragsledare

Granskningsansvarig

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gästrikre Räddningstjänst enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av beslutad revisionsplan för 2021. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.